

Anexa nr. la ordinul ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr.
MINISTERUL EDUCAȚIEI, CERCETĂRII, TINERETULUI ȘI SPORTULUI

CLASA a II-a

**Programa școlară
pentru
MUZICĂ ȘI MIȘCARE**

*Aprobată prin ordin al ministrului
Nr. / 2012*

București, 2012

Notă de prezentare

Programa școlară pentru disciplina *Muzică și mișcare* reprezintă o ofertă curriculară pentru clasa a II-a din învățământul primar. Disciplina este prevăzută în planul-cadru de învățământ în aria curriculară Arte și tehnologii, având un buget de timp de 1-2 ore/săptămână, pe durata unui an școlar.

Clasa a II-a are un statut special în cadrul învățământului primar deoarece încheie ciclul curricular al achizițiilor fundamentale, constituit din clasa pregătitoare, clasa I și clasa a II-a. În planul dezvoltării curriculare, acest specific are în vedere faptul că, până la finalul clasei a II-a, se urmărește atingerea unui nivel de performanță elementar în formarea competențelor cheie, realizând, în acest fel, dezideratele profilului de formare al copilului care finalizează clasa a II-a. În acord cu nivelurile de dezvoltare cognitivă și afectivă ale elevilor, prezenta programă școlară reflectă statutul clasei a II-a în ciclul curricular al achizițiilor fundamentale și oferă reperele pentru structurarea achizițiilor în învățare la nivelul disciplinei *Muzică și mișcare*.

Disciplina *Muzică și mișcare* își păstrează caracterul de noutate și în raport cu disciplinele studiate în prezent în clasa a II-a din învățământul primar. Având ca finalitate integrarea copiilor în colectivitate, disciplina *Muzică și mișcare* răspunde nevoii de alfabetizare moral-civică timpurie a copiilor, în condițiile în care procesul de socializare este complex și de lungă durată.

În clasa a II-a, potrivit prezentei programe școlare, elevii realizează studiul *Muzică și mișcare*, început în clasa pregătitoare și continuat în clasa I. Comparativ cu clasa pregătitoare și cu clasa I, studiul disciplinei în clasa a II-a asigură o dezvoltare progresivă a competențelor, precum și a celorlalte achiziții dobândite de elevi, în plan moral-afectiv și acțional. Prezentată sintetic, valoarea adăugată adusă de studiul disciplinei *Muzică și mișcare* în clasa a II-a, comparativ cu clasa I, constă în următoarele aspecte:

- trecerea, în formarea competențelor specifice, de la contexte reprezentate de clasa de elevi/ de grupurile mici, în clasa I, la contexte reprezentate de comunitatea școlii și de contexte variate din viața cotidiană, în clasa a II-a;
- dezvoltarea unor elemente relevante pentru identitatea copilului prin raportarea, în clasa I, la comunitatea națională, iar în clasa a II-a, la comunitatea europeană;
- creșterea complexității activităților de învățare, integrate strategiilor didactice, în care se formează competențele specifice în clasa a II-a, în raport cu clasa I;
- valorificarea, în mai mare măsură în clasa a II-a, a componentei de evaluare continuă în structurarea capacităților proprii învățării active.

Structura programei școlare include următoarele elemente:

- Notă de prezentare
- Competențe generale
- Competențe specifice și exemple de activități de învățare
- Recomandări privind conținuturile și sugestii metodologice

Competențele generale ale disciplinei *Muzică și mișcare*, urmărite pe parcursul ciclului achizițiilor fundamentale, urmează să fie realizate până la finalul clasei a II-a.

Competențele specifice urmărite și formate în clasa a II-a, în cadrul activităților de învățare, reprezintă etapele în dobândirea competențelor generale.

Sugestiile metodologice includ: conținuturi ale învățării, strategii didactice, proiectarea activității didactice, precum și elemente de evaluare continuă. La nivelul sugestiilor metodologice, în clasa a II-a, accentul este pus pe componenta de evaluare a procesului didactic, în acord cu statutul acestei clase în ciclul achizițiilor fundamentale. Marcând un final de etapă în parcursul școlar al elevilor, componenta de evaluare continuă, formativă vizează evidențierea progresului realizat de fiecare elev, precum și motivarea acestuia pentru învățarea continuă.

Elementele marcate prin asterisc (*) și corp de literă italic se adresează claselor ai căror elevi studiază disciplina *Muzică și mișcare* într-un buget de timp de 2 ore/săptămână.

Competențe generale

- 1. Receptarea repertoriului de cântece pentru copii și a unor elemente simple de limbaj muzical**
- 2. Redarea repertoriului de cântece pentru copii cu mijloace interpretative specifice vârstei**
- 3. Raportarea spontană la muzică prin intermediul propriilor abilități creative**

Competențe specifice și exemple de activități de învățare

1. Receptarea repertoriului de cântece pentru copii și a unor elemente simple de limbaj muzical

Competențe specifice	Exemple de activități de învățare
<i>Până la finalul clasei a II-a vor fi formate următoarele competențe:</i>	<i>Pe parcursul clasei pregătitoare se recomandă derularea următoarelor activități:</i>
1.1. Receptarea cântecelor cu un ambitus cuprins între Do1-Do2, cu formule ritmice repetate și o desfășurare melodică accesibilă	<ul style="list-style-type: none"> - exersarea însușirii intuitive, <i>după auz</i>, a cântecelor (demonstrație – receptare), pe traseul: colectiv - grupuri mici – individual – colectiv - implicarea activă și dirijată a copiilor în însușirea intuitivă a cântecelor, prin: conversație, comentarea unor ilustrații potrivite, asocierea cu o poezie adecvată în conținut etc.
1.2. Receptarea unor sunete emise de surse diferite, cu durate, intensități, înălțimi și viteză de succesiune contrastante	<ul style="list-style-type: none"> - audiția – joc pentru diferențierea intuitivă a duratelor, a intensităților, a înălțimii și a tempoului; asocierea acestora cu mișcări sugestive ale brațelor - jocul <i>Mergi cum se cântă</i> - jocul <i>Ghici de unde se aude sunetul</i> - mișcarea brațelor <i>sus-jos</i> la sunetele de înălțimi diferite - <i>exemplu</i> - cântecul <i>Coroana</i> de Gr. Teodosiu
1.3. Receptarea sunetelor emise de anumite instrumente muzicale	<ul style="list-style-type: none"> - jocul <i>Ghicește instrumentul</i> (percuție, pian, vioară)
1.4. Recunoașterea sunetelor emise de jucăriile muzicale, în corelarea lor auditivă cu anumite calități ale sunetelor muzicale	<ul style="list-style-type: none"> - marcarea intuitivă a unor elemente de limbaj muzical din cântece, cu ajutorul anumitor jucării muzicale cu sonorități potrivite (sau cu percuție corporală) - sunete egale, pauza de pătrime, intensități diferite

2. Redarea repertoriului de cântece pentru copii cu mijloace interpretative specifice vârstei

Competențe specifice	Exemple de activități de învățare
<i>Până la finalul clasei a II-a vor fi formate următoarele competențe:</i>	<i>Pe parcursul clasei pregătitoare se recomandă derularea următoarelor activități:</i>
2.1. Cântarea în colectiv, în grupuri mici și individual a cântecelor, asociind dirijatul intuitiv	<ul style="list-style-type: none"> - interpretarea cântecelor cu: <ul style="list-style-type: none"> - dirijarea cu ambele brațe, urmând o mișcare egală <i>jos-sus</i> - solist și cor (a cântecelor cu refren) - exemplu: <i>În poiană***</i>, <i>Floarea mea***</i> - audiție interioară (un vers cântat cu vocea, un vers – în gând) însoțite de dirijat intuitiv sau cu acompaniamentul jucăriilor muzicale - reproducerea unor structuri ritmice din cântece, însoțite de dirijat intuitiv
2.2. Cântarea în colectiv, asociind acompaniamentul sugerat de ritm și de măsură	<ul style="list-style-type: none"> - acompanierea cântecelor cu orchestra de jucării muzicale, sau cu percuție corporală diversă - alegerea jucăriile potrivite pentru acompanierea cântecelor marcând fie ritmul, fie timpii egali (asocieri), cu jucării muzicale bine alese.. - acompanierea melodiilor populare audiate
*2.3. Reprezentarea unor calități ale sunetelor prin semne convenționale	<ul style="list-style-type: none"> - <i>*joc pentru diferențierea duratelor și a înălțimilor sunetelor muzicale din cântecele simple (jetoane – ca simboluri convenționale de structurare a melodiilor simple)</i>

3. Raportarea spontană la muzică prin intermediul propriilor abilități creative

Competențe specifice	Exemple de activități de învățare
<i>Până la finalul clasei a II-a vor fi formate următoarele competențe:</i>	<i>Pe parcursul clasei pregătitoare se recomandă derularea următoarelor activități:</i>
3.1. Manifestarea adecvată pe muzică, sugerată de anumite elemente de limbaj muzical	<ul style="list-style-type: none"> - organizarea unui joc de mișcare, utilizând onomatopeele din cântecele învățate, sugestive pentru anumite elemente de limbaj muzical (intensitate, durată, înălțime) - stabilirea unor mișcări speciale pentru fiecare cântec; recunoașterea cântecelor după mișcarea caracteristică - marșul – pas egal pe muzică - joc pe audiție: mișcarea diferențiată, la alegerea copiilor, funcție de nuanță sau tempo - desenarea unui personaj din cântec – <i>Exemplu:</i> cântecul “Leneșul”, de Al.Hrisanide, cântecul “Azi Grivei e mândros”, de L.Comes
3.2. Executarea unui dans (joc) pe muzică, inițiat și organizat în colectiv	<ul style="list-style-type: none"> - desfășurarea unui dans popular liber pe cântecul <i>Hora</i> d.f.c., valorificând elementele de mișcare deja asimilate - dans popular pe un cântec de joc din zonă - dans liber, cu obiect portabil - joc pe audiție: sincronizarea mișcărilor în perechi, pe o muzică audiată - desfășurarea unui <i>joc</i> cu personaje pe muzica audiată, sau pe cântec
3.3. Confecționarea de jucării muzicale din materiale naturale	<ul style="list-style-type: none"> - <i>exemplu:</i> șiragul de nuci, castanieta - alegerea cântecelor potrivite pentru acompaniamentul cu aceste jucării
3.4. Participarea la serbări și <i>*la proiecte integrate</i> organizate pe baza repertoriului de cântece și audiții din lecții	<ul style="list-style-type: none"> - <i>*selectarea de către copii a cântecelor și a jocurilor pentru serbare; exersarea</i>

Conținuturi¹ utilizate pentru dezvoltarea competențelor specifice:

1. Cântarea vocală
 - cântarea în colectiv, grupuri mici și individual
 - dicția, sincronizarea, **tonul*
2. Mișcarea pe muzică:
 - sugerată de text
 - mișcarea egală pe muzică (marșul)
 - dirijatul intuitiv
 - percuția corporală diversă
 - dansul
3. Cântarea instrumentală
 - orchestra de jucării
 - jucăriile muzicale din materiale naturale
 - **cântarea cu acompaniamentul instrumentului muzical mânuit de propunător*
4. Elemente de limbaj muzical:
 - înălțime, durată, intensitate, tempo
 - direcția sunetului
 - timbrul unor instrumente muzicale (toba, pianul, vioara)
 - transpunerea în imagini vizuale a cântecului
5. Creația muzicală accesibilă

¹ Conținuturile marcate cu asterisc sunt utile pentru dezvoltarea competențelor propuse la extindere.

Sugestii pentru repertoriul de cântece

Repertoriu de cântece (sugestii)

1. Cărticica mea ***
2. Sprinteoaara – L.Comes
3. În poiană ***
4. Joc în cerc – A. Ivășcanu
5. Fluturi de nea – Costică Andrei
6. Leneșul – Al.Hrisanide
7. Azi Grivei e mânios – L.Comes
8. Avionul – D.Voiculescu
9. Floarea mea ***
10. Hora – d.f.c.
11. Ghicitori – A.Ivășcanu
12. Vulpea și găștele – A.M.Ionescu
13. Păsărelele – T.Popovici
14. Zidarii – L.Comes
15. Iarna veselă – Gr.Teodosiu
16. Tot ce e pe lume – D.D.Stancu
17. Mișcă vântul frunzele – D.Cuclin
18. Albinița mea – după Delcasso
19. Copilul călăreț – T.Popovici
20. Ploaia – C.Mereș
21. Cucule, pasăre sură – I.D.Chirescu

Recomandări privind audițiile

Audiții (Sugestii)

- Cântece și jocuri populare din zonă
- Ion Chirescu: *Mama*
- D.D.Stancu: *Ciobănașul*
- G.Enescu: *Impresii din copilărie*
- W.A.Mozart: *Contradans*
Mica serenadă – Rondo
- L.van Beethoven: Concertul pentru vioară în Re major – Rondo
- R.Schumann: *Cavalerul căluțului de lemn*
- J.Strauss: *Radetzky Marsch*
- A.Dvořák: *Dans slovac*, nr.8
- A.Vivaldi: *Anotimpurile - Primăvara*